

नौमूले गाउँपालिकाको व्यवसायिक बंगुर फार्म संचालन मापदण्ड, २०८३

प्रस्तावना:

व्यवसायिक बंगुर फार्मबाट स्वस्थ र गुणस्तरीय पदार्थको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाई स्वस्थ उत्पादनको उपलब्धता सुनिश्चित गरी खाद्य सुरक्षण तथा पोषण सुरक्षा गर्न, फार्मलाई संक्रामक रोगबाट मुक्त राख्दै व्यवसायको प्रवर्द्धन तथा जनस्वास्थ्य र वातावरण स्वास्थ्यको संरक्षण गर्न पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ तथा सोको नियमावली, २०५६ को मर्म तथा भावना अनुरूप नियमावलीको नियम २२(क) बमोजिम नौमूले गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०८३/०३/०९ को बैठकले यो मापदण्ड तयार गरि लागु गरेको छ ।

व्यवसायिक बंगुर फार्म संचालनका लागि आधारभूत मापदण्डहरू

- (क) फार्म राष्ट्रिय राजमार्गबाट कम्तिमा ५०० मिटर टाढा हुनु पर्नेछ । खोला, नदी तथा पानीको मुहानबाट १०० मिटर टाढा हुनुपर्नेछ ।
- (ख) राष्ट्रिय राजमार्ग भन्दा बाहेकको जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकको हकमा ३५० मिटर टाढा हुनु पर्नेछ । सो बाहेकको अन्य सडकको हकमा २०० मिटर टाढा हुनुपर्नेछ । शहर, बजार वा घना बस्तीबाट ५०० मिटर टाढा हुनुपर्छ ।
- (ग) बंगुरको खोर फार्मको मूल ढोकाबाट कम्तिमा २० मिटर टाढा हुनुपर्नेछ ।
- (घ) फार्म भित्रका खोरहरू बिचको ओपन हाउसको दुरी कम्तिमा २० मिटर टाढा हुनुपर्नेछ ।
- (ङ) खोर देखि अन्य व्यवस्थापन (कार्यालय कोठा, दाना भण्डारण कोठा आदि) इकाईको दुरी कम्तिमा २० मिटर टाढा हुनु पर्नेछ ।
- (च) बंगुर फार्मबाट मानिस बस्ने घर ५०० मिटर टाढा हुनु पर्नेछ ।
- (छ) जग्गाको सौधबाट कम्तिमा १० मिटर छोडेर मात्र फार्म निर्माण गर्नु पर्नेछ ।
- (ज) मानिस बस्ने घरमा बंगुर पालन व्यवसाय गर्न पाईने छैन ।
- (झ) फार्म भित्र अन्य जनावर छिर्न नमिल्ने गरी पर्खाल वा मसिनो जालीले घेरीएको हुनु पर्नेछ र मुख्य ढोकामा अनुमति विना प्रवेश निषेध भनी लेखिएको हुनु पर्नेछ ।
- (ञ) फार्मको नाम ठेगाना उल्लेख भएको फार्मको बोर्ड राखिएको हुनु पर्नेछ ।
- (ट) फार्म परिसरको मूल प्रवेशद्वार एउटा मात्रै हुनु पर्नेछ र बाहिर निस्कन सम्भव भएमा अर्को ढोका पछाडी राख्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ । मूलद्वारमा फूट बाथ तथा व्हील बाथको व्यवस्था हुनु पर्नेछ । सम्भव भएमा फार्म प्रवेशद्वारमा फोगिंग व्यवस्था हुनु पर्नेछ । छुट्टा-छुट्टै प्रवेशद्वार तथा निकासद्वारको व्यवस्था नभएको अवस्थामा अनिवार्य रूपमा नुहाउने तथा निःसंक्रमणको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

-
- (ठ) फार्म भित्र रहेका हरेक ढोकामा फूट बाथ तथा स्पेस स्प्रेको व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।
- (ड) फार्म परिसरभित्र मुसा र किरा नियन्त्रण सम्बन्धि व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ । बंगुरको दाना राख्ने कोठामा जंगली जनावर तथा अन्य जनावर पस्न नसक्ने हुनु पर्नेछ ।
- (ढ) खोरको बरीपरी व्यवस्थित ढलको व्यवस्था गरिएको हुनुपर्नेछ । फार्म परिसरमा पोखरी वा पानी जम्ने ठाउँ नभएको हुनु पर्नेछ ।
- (ण) प्रयोग गरेका सोत्तर, पानी तथा फार्मबाट निस्कने फोहर व्यवस्थित रूपमा उपचार गरेर मात्र बाहिर पठाउनु पर्नेछ, सोत्तर तथा मलबाट हुने प्रदुषणको व्यवस्थापन फार्म संचालकले उचित तरिकाले गर्नु पर्नेछ ।
- (त) फार्म भित्र आगन्तुक र कर्मचारीहरूलाई कपडा, जुता बदल्ने कोठा निःसंक्रमण गर्ने व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।
- (थ) फार्म भित्र काम गर्ने कामदारहरूको लागि नजिकै हात धुने ठाउँ तथा सफा चर्पीको व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।
- (द) फार्म परिसर भित्र झाडी नभएको हुनु पर्नेछ ।
- (ध) पाठापाठी रोगमुक्त फार्मबाट मात्र ल्याउनु पर्नेछ र पाठापाठीको स्वास्थ्य प्रमाण-पत्र साथमा हुनु पर्नेछ ।
- (न) विरामी बंगुरलाई बथानबाट छुट्टै राख्ने तथा मरेका बंगुरहरूलाई वातावरण तथा मानिसको स्वास्थ्यमा असर नपर्ने र रोग न फैलिने किसिमले खोरबाट तुरुन्त हटाई शवदाह गृह जैविक खाडल (Biological Pit) मा राखी व्यवस्थित रूपमा तह लगाउनु पर्नेछ ।
- (प) शवदाह गृह वा जैविक खाडल (Biological Pit) बंगुरको फार्मबाट कमिमा १० मिटर टाढा हुनु पर्नेछ ।
- (फ) एउटा फार्म भित्र एउटा उमेरको बंगुरको समूहलाई अर्को उमेर समूहमा मिसाएर राख्न पाइने छैन ।
- (ब) एक लट बंगुर हटाएपछि, बंगुरको गोबर पूर्णरूपले हटाई सफा तथा निःसंक्रमण गरेको दिनदेखि अर्को लटको बंगुर राख्नु पर्नेछ ।
- (भ) फार्ममा रहेका कामदारको नियमित स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (म) सम्बन्धित फार्म धनिले रोगको सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (य) ढुवानी तथा सवारी साधनको फार्मबाट बाहिर निस्कदा तथा भित्र पस्दा अनिवार्य रूपमा निःसंक्रमण गर्नु पर्नेछ । निःसंक्रमण गर्न पूर्व राम्रोसंग सरसफाई गर्न अनिवार्य हुनेछ ।
- (र) बंगुरको लागि दाना, औषधि जस्ता सामग्री एकैसाथ तथा एउटै ढुवानीको साधनमा ढुवानी गर्न पाइने छैन ।
- (ल) बंगुर तथा बंगुरजन्य पदार्थ बजारसम्म ढुवानी गरे पश्चात सो ढुवानीको साधन अनिवार्य

- रूपमा सरसफाई तथा निःसंक्रमण गर्नुपर्नेछ र सोको लगत (रेकर्ड) राख्नु पर्नेछ ।
- (ब) फार्मले प्रयोग गर्ने गरेको दानाको उत्पादक, उत्पादन मिति तथा पौष्टिक तत्वको विस्तृत विवरण देखिने गरी अनिवार्य रूपमा अभिलेख राखेको हुनु पर्नेछ ।
- (श) फार्म दर्ताका लागि कम्तिमा १० वटा प्रजननयोग्य बंगुर हुनुपर्नेछ ।
- (ष) जनस्वास्थ्यमा असर पर्ने गरी बंगुरपालन गर्न पाइने छैन ।
- (ह) यस मापदण्ड विपरित बंगुर पालेको खण्डमा तोके बमोजिमको दण्ड जरिवाना हुनेछ ।

निरीक्षण चेकलिष्ट

व्यवसायिक बंगुर फार्मको नाम :

ठेगाना :

मिति :

मोबाइल नं. :

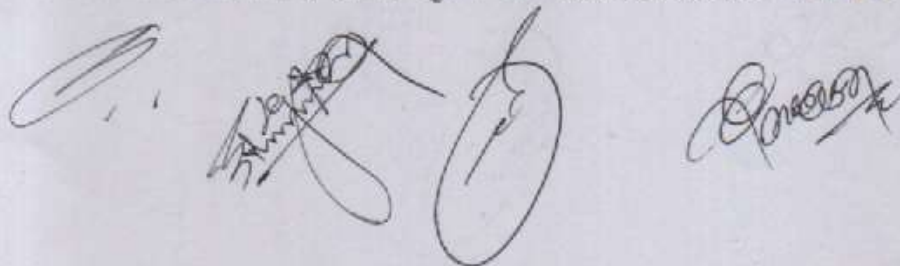
बंगुरको विस्तृत

विवरण

जात श्रोत उद्देश्य

फार्मको भौतिक अवस्था र व्यवस्थापन

१. फार्म भवनको मुल सडक/सहायक सडकबाट दुरी मि/किमि
२. फार्म वार बन्देज भए/नभएको, भएमा केले बनेको तथा कति उचाई रहेको
३. फार्ममा मेनगेट राखेको / नराखेको
४. फार्ममा प्रवेश गर्ने तथा बाहिर निस्कने छुट्टाछुट्टै गेट भए/नभएको
५. मेन गेटमा साइनबोर्ड तथा अनुमति विना प्रवेश निषेध भन्ने सूचना राखेको/नराखेको
गेटमा नियन्त्रित
प्रवेशको व्यवस्था
६. मेन गेटमा २४ घण्टा पाले पहरा राखेको/नराखेको भए/नभएको
७. मेन गेटमा फुट बाथ, हिल बाथ, भेडकिल बाथ राखेको/नराखेको, राखेको भएमा प्रयोग गर्ने गरिएको/नगरिएको स्पेश स्प्रेको व्यवस्था भए नभएको ।
८. फार्ममा गेट देखि नजिकको फार्मको दुरी मि
९. फार्म परिसरमा कार्यालय भए/नभएको
१०. फार्मको क्षेत्रफल
फार्मले ओगटेको खुल्ला क्षेत्र (स्थान र क्षेत्रफल खुल्ने गरी)

फार्ममा रहेको कुल फार्म संख्या

फार्ममा रहेका फार्मको क्षेत्रफल (प्रत्येकको छुट्टाछुट्टै)

फार्ममा रहेको पंक्षी

फार्मको क्षमता संख्या

उत्पादन प्रतिशत क, प्रति व्याच ख. प्रति हप्ता

११. फार्मको पूरा क्षेत्रफल मध्ये प्रयोग क्षेत्र भएको नभएको क्षेत्र

१२. फार्मको बनावट: कच्चि/पक्कि/.....

१३. फार्मको झ्याल ढोकामा उपयुक्त जालीको व्यवस्था भएको/नभएको

१४. फार्ममा पानीको व्यवस्था भएको/नभएको, भएमा कसरी व्यवस्था मिलाईएको

१५. विजुली बत्ति नभएको अवस्थामा वैकल्पिक विजुलीको व्यवस्था भएको/नभएको

फार्मको जैविक सुरक्षा अवस्था

१६. आगन्तुक पुस्तिकाको व्यवस्था भए/नभएको, भएमा प्रयोग गरिएको/नगरिएको

१७. आगन्तुक तथा कामदारहरुका लागि लुगा, जुता फेर्ने स्थानको व्यवस्था भए/नभएको, भ लुगा, जुता भए/नभएको, उपलब्ध भएमा प्रयोगमा ल्याईएको/नल्याईएको

१८. फार्ममा गाडी पार्कको व्यवस्था भए/नभएको, भएमा फार्मबाट कति दुरीमा रहेको मि

१९. फार्ममा एक फार्म देखि अर्को फार्मको दुरी मि

२०. प्रत्येक फार्म गेटमा फुट बाथ भएको/नभएको

२१. फार्म भित्र पोखरी/पानी जम्ने ठाउँ/ढलको व्यवस्था भएको/नभएको

२२. फार्म वा सेटरको लागि छुट्टै कामदारको व्यवस्था भएको/नभएको?

२३. अण्डा संकलन पछि fumigation वा अन्य प्रविधिबाट निसंक्रमण गर्ने गरिएको/नगरिएको, भएमा तालिका

२४. फार्म वरिपरी ठुला रुखहरु भएको/नभएको, भएमा कति दुरीमा रहेको

२५. फार्म भित्र अन्य घरपालुवा पंक्षी/जनावरहरु रहेको/नरहेको, भएमा नियन्त्रणक अपनाईएको / नअपनाईएको

२६. फार्म वा फार्म भवन र अन्य पोल्ट्री सेवाहरूको भण्डारण, अफिस, कर्मचारी आवास) दुर कति छ
.....

क. फार्म देखी अन्य पोल्ट्री व्यवसाय दाना, फ्रेस हाउस आदी सेवाहरूको

ख. फार्म देखि आवास क्षेत्र वा अन्य पोल्ट्री फार्मको दुरी

२७. फार्म वा फार्म भवनबाट बाह्य भवनहरू कति मिटर टाढा छ?

क. उत्तर ख. दक्षिण ग. पूर्व घ. पश्चिम

२८. फार्म वा फार्म वरिपरी रजिष्टर्ड प्यारेन्ट फार्म, पोल्ट्री सेड आदि छ/छैन? छ मिटर टाढा छ

२९. दाना तथा भौडाकुडाको स्टोर अवस्था? क. कच्चा / पक्कि

३०. फार्मको किसिम: क. सोत्तर र केज र कोलोनी केज र व्याट्री प्रणाली

.....

३१. फार्म वा फार्म वरिपरी कुखुरा चर्ने ठाउँ भएको/नभएको, यदि छ भने त्यहाँ चराहरूको पहुँच भएको/नभएको

३२. उमेर अनुसार चल्ला वा कुखुरालाई अलग राखिएको/नराखिएको?

३३. फार्ममा कर्मचारी आवास भएको/नभएको । भएमा फार्मबाट आवासदुरी मि

३४. शुली तथा सोत्तर व्यवस्थापन विधि

३५. मरेका कुखुरा व्यवस्थापन गर्न खाडल (Disposal Pit) भएको/नभएको, भएमा फार्मबाट दुरी
..... मि

३६. चल्ला ढुवानी साधन र सरसफाई अवस्था प्राविधिक दृष्टिकोणमा ठिक भएको/नभएको

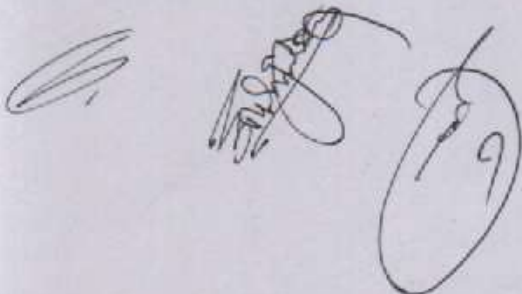
३७. निसंक्रमण भएको/नभएको, भएमा कति दिनमा कुन औषधिको प्रयोग गरि गर्ने गरिएको

३८. अण्डाको ट्रे पुरानो प्रयोग भएको/नभएको, भएमा सो को श्रोत

३९. दानाको श्रोत तथा ल्याइने सवारी साधन

४०. दानाको बोरा पुरानो प्रयोग भएको/नभएको

४१. फार्मको नियमित अनुगमन भएको नभएको

४२. दाना चल्ला अण्डाको हुवानी एकै सवारी साधनबाट भएको वा फरकबाट भएको, भएका सरसफाईको व्यवस्था

स्वास्थ्य अभिलेख:

४३. रेकर्ड अभिलेख भए/नभएको

४४. मरेको संख्या:

४५. विरामी संख्या:

४६. खोप तालिकाको रिकर्ड भए/नभएको, भएमा कुन कुन खोप प्रयोग गर्ने गरिएको

४७. औषधि तथा उपचारको रेकर्ड भएको/नभएको

४८. औषधी, उपचार भएमा कुन कुन रोगको लागि प्रयोग गरिएको

४९. औषधिको असर निष्काशन अवधि (Withdrawal period) पालना भए/नभएको

५०. दानाको बोरामा दाना पदार्थको पौष्टिक सूची सहितको लेवल भएको/नभएको

फार्म तर्फको प्रतिवद्धता तथा सुझाव:

भेटेरिनरी निरीक्षक / अनुगमनकर्ताको सुझाव:

फार्म व्यवस्थापकको नाम र

भेटेरिनरी निरीक्षकको नाम र सहि:

सहि:

अनुगमन टोलिको नाम र सहि:

१.

२.

३.

मिति:

(यो फर्म दुई प्रति भरि निरीक्षक तथा फार्म व्यवस्थापकले एक एक प्रति बुझिलिन पर्नेछ ।

फार्मको प्रकृति अनुसार लागु नहुने स्थानमा x चिन्ह लगाउने

सिफारिसको लागि दिने निवेदनको ढाँचा ।

मिति:

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

नौमूले गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय ।

विषय: सिफारिस पत्र पाउँ ।

मैले/हामीले यस गाउँपालिकाको बंगुर फार्म संचालन मापदण्ड अनुसार व्यवसायिक बंगुर फार्म स्थापना गर्न लागेको हुँदा उक्त फार्म स्थापनाको लागि सिफारिस पत्रको लागि अनुरोध गर्दछु ।

स्थापना गर्न लागेको फार्म

१. व्यवसायिक बंगुर पाल्ने फार्म ।

निवेदकको:

नाम:

सहिच्छाप:

ठेगाना:

सिफारिस पत्रको लागि निवेदन साथ संलग्न हुने पर्ने कागजातहरू निम्नानुसार हुनेछ ।

(क) फार्म वा व्यक्तिको नाम र ठेगाना सहितको प्रस्ताव तथा उत्पादन प्रक्रिया ।

(ख) फार्म भित्रका उत्तरदायी व्यक्तिहरूको नागरिकता प्रमाणपत्र ।

(ग) फार्म रहेको स्थान र फार्मको नक्सा (भवन तथा फार्मको बनावट) ।

(घ) फार्मको प्राविधिक सहितको जनशक्ति विवरण ।

(ङ) अनुसूची २ बमोजिम दुरी प्रमाणित हुने कागजात ।

(च) फार्म स्थापना तथा संचालन गर्दा मानव स्वास्थ्य, पशु स्वास्थ्य र वातावरणमा नकारात्मक असर पर्न नदिन गरिएका प्रयासहरूको विवरण ।

(छ) वातावरणीय हिसाबले उक्त फार्म संचालन गर्न उचित छ भने गाउँपालिकाको वातावरण शाखाको सिफारिस

(ज) वडाको सिफारिस

(झ) सर्जमिन मुचुल्का